

Informacja o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczącym adekwatności kapitałowej podlegająca ogłoszeniu.

Na podstawie art.111a ustawy Prawo bankowe oraz Uchwały 385/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17 grudnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakres informacji podlegających ogłoszeniu (Dz. Urz. KNF Nr 8, poz. 39, z późniejszymi zmianami, Bank Spółdzielczy w Podegrodziu podaje do publicznej wiadomości następujące informacje:

I. INFORMACJE OGÓLNE

Dane ogólne o Banku.

WYSZCZEGÓLNIENIE			
Nazwa banku	Bank Spółdzielczy w Podegrodziu		
Zrzeszenie banku	Bank Polskiej Spółdzielczości S.A.		
REGON	000499614		
NIP	7340026775		
Numer rozliczeniowy banku	88140003		
Władze banku	Magdalena Konstanty - Prezesa Zarządu Władysława Pawłowska - Członek Zarządu Elżbieta Duda - Członek Zarządu		
Dane adresowe	33-386 Podegrodzie 223		
Miejsce wykonywania czynności	Centrala Banku Punkt Obsługi Klienta Brzezna Punkt Obsługi Klienta Olszana		
Obszar geograficzny	Powiat: Nowy Sącz, Nowy Targ, Limanowa, Tarnów, Gorlice Miasto: Nowy Sącz		
Podstawowe wskaźniki finansowe BS Podegrodzie (w tys. zł)			
Wyszczególnienie	31-12-2014	31-12-2015	Dynamika
Suma bilansowa	58 897	69 011	117,17%
Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty	23	22	95,62%
Dochód przed opodatkowaniem	653	328	50,23%
Podatek	103	79	76,70%
Zysk/strata netto	550	249	45,27%
Współczynnik wypłacalności	16,69	16,15	-0,54 pp.
Stopa zwrotu z kapitału netto (ROE)	7,17%	3,51%	-3,66 pp.
Stopa zwrotu z aktywów netto (ROA)	0,85%	0,36%	-0,49 pp.
Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	0,29	0,25	-
Współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi	2,09	2,11	-
Fundusze własne po pomniejszeniach:	6 846	7 091	103,58%
- kapitał TIER 1 (fundusze podstawowe)	6 599	6 954	105,38%
- kapitał TIER 2 (fundusze uzupełniające)	247	138	55,87%

II. CELE I ZASADY POLITYKI ZARZĄDZANIA POSZCZEGÓLNYMI RODZAJAMI RYZYKA

Cele, zasady, strategie i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości. Cele, zasady, strategie i procesy zarządzania rodzajami ryzyka ujęte są w poszczególnych strategiach i politykach dotyczących danego rodzaju ryzyka oraz instrukcjach odnośnie adekwatności kapitałowej.

Wykaz przepisów obowiązujących w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu:

1. Instrukcja zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu;

2. Instrukcja monitorowania ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu;
3. Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu;
4. Instrukcja sporządzania i ogłaszania informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu;
5. Instrukcja sporządzania informacji zarządczej;
6. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu;
7. Instrukcja sporządzania planu finansowego
8. Instrukcja opracowywania i monitorowania strategii Banku
9. Instrukcja opracowywania i wdrażania kapitałowych planów awaryjnych w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu.
10. Instrukcja bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji,
11. Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym,
12. Instrukcja zarządzania płynnością płatniczą,
13. Instrukcja pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej
14. Instrukcja zarządzania ryzykiem braku zgodności
15. Instrukcja prawnych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych,
16. Instrukcja zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych,
17. Polityka kapitałowa
18. Polityka informacyjna Banku Spółdzielczego w Podegrodziu dotycząca adekwatności kapitałowej;
19. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym,
20. Polityka zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności,
21. Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
22. Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym,
23. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym
24. Polityka inwestycyjna,
25. Polityka w zakresie bancassurance,
26. Polityka bezpieczeństwa danych osobowych,
27. Polityka bezpieczeństwa informacji,
28. Polityka zarządzania ryzykiem powierzania czynności podmiotom zewnętrznym,
29. Regulamin kontroli wewnętrznej i audytu

Wszystkie regulaminy, procedury i instrukcje są do wglądu u Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Podegrodziu. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem zawiera załącznik nr 1.

III. OPIS STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKAMI

Struktura organizacyjna w zakresie zarządzania ryzykami

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu” oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bak uznał za istotne

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

	Zadania poszczególnych podmiotów
Rada Nadzorcza	Dokonuje okresowej oceny realizacji przez zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyk w Banku. W tym celu Zarząd okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwo jego wystąpienia, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza zatwierdza w Strategii działania, w planie ekonomiczno – finansowym oraz politykach ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko)
Zarząd Banku	Odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Komórka monitorująca ryzyko	Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.
Stanowisko audytu wewnętrznego	Ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Stanowisko dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzonych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania stanowiska są zlecone do realizacji przez odpowiednie służby Banku Zrzeszającego.
Pozostali pracownicy Banku	Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń

IV. METODY WYLICZANIA WYMOGÓW KAPITAŁOWYCH

Stosowane metody wyznaczania oraz wartość wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Stosowane metody wyznaczania wymogów kapitałowych znajdują się w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu”. Niniejsza Instrukcja opracowana jest zgodnie z wytycznymi i zapisami uchwały KNF w sprawie adekwatności kapitałowej oraz Rozporządzenia 575/2013 Unii Europejskiej z dnia 26.06.2013r. z późniejszymi zmianami.

Minimalne wymogi kapitałowe obliczane na podstawie Rozporządzenia UE obejmują:

- łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego – obliczony metodą standardową;

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę aktywów i udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem, pomnożony przez 8%. Zgodnie z art. 74 Rozporządzenia UE, Bank stosując metodę standardową zalicza ekspozycje do jednej z klas, wymienionych w Rozporządzeniu UE którym przypisane są odpowiednie wagi ryzyka.

- łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – obliczany metodą bazowego wskaźnika BIA.

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka istotne dla Banku, wymienione w Dyrektywie UE nie ujęte jako minimalne wymogi kapitałowe, a należą do nich:

- wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności;
- wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej
- wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji kredytów
- wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego

W procesie szacowania wymogów dodatkowych wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania tymi ryzykami.

Ze względu na brak działalności handlowej w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu, Bank w rozumieniu Rozporządzenia UE, Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym łącznie z tytułu ryzyka:

- przeszacowania;
- bazowego.

Bank monitoruje ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej i w zależności od otrzymanych wyników wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej zgodnie z Instrukcją pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli ryzyka stopy procentowej

Do wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności wykorzystuje się relację wartości aktywów płynnych i aktywów ogółem na dzień wyznaczania wewnętrznych

wymogów kapitałowych. W przypadku, gdy Bank utrzymuje udział aktywów płynnych w aktywach ogółem na poziomie minimum 20% to wymóg wewnętrzny jest równy „0”.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka koncentracji zaangażowań w podziale na branże, rodzaje zabezpieczeń kredytowych wylicza się według następującego schematu:

- w przypadku, gdy limity nie są przekroczone – wymóg kapitałowy wynosi „0”,
- wewnętrzny wymóg z tytułu ryzyka koncentracji ekspozycji kredytowych wynosi 8% sumy przekroczeń limitów.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego - Wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka kapitałowego stanowi większa z wartości wymogu:

- na koncentrację funduszu udziałowego - udział funduszu udziałowego w sumie funduszy podstawowych oraz uzupełniających posiadanych na dzień analizy.
- koncentracja „dużych” pakietów udziałów – udział sumy „dużych” pakietów udziałów w funduszu udziałowym posiadanych na datę analizy

V. INFORMACJE ILOŚCIOWE W ZAKRESIE ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

Informacje ilościowe w zakresie adekwatności kapitałowej. Wyliczenia wymogu kapitałowego dla ryzyka kredytowego pokazuje poniższa tabela:

Wyliczenie wymogu kapitałowego - stan na dzień 31-12-2015r.	
Opis klasy	kwota wymogu kapitałowego w zł
Rządy i banki centralne	0,00
JST	135 686
Organy administracji i podmioty nie prowadzące działalności	0,00
Instytucje - Banki	600 796
MIŚ Przedsiębiorstwa	364 771
Detaliczne	259 994
EKZH MIŚ	572 889
EKZH Det	612 127
Ekspozycje Przeteterminowane	85 293
Pozostałe	232 585
Razem Bilans	2 864 142
Pozabilans	126 465

Wymóg kapitałowy dla ryzyka operacyjnego:

	2012	2013	2014
Przychody z tytułu odsetek	3 830 246,78	3 634 514,95	3 161 819,39
Koszty z tytułu odsetek	1 038 426,63	762 877,98	547 668,17
Przychody z tytułu prowizji	681 659,10	723 878,78	733 649,41
Koszty z tytułu prowizji	63 969,57	59 987,63	13 901,14
Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu	0,00	0,00	0,00
Wynik operacji finansowych	0,00	0,00	-243,42
Wynik pozycji wymiany	0,00	0,00	0,00
Pozostałe przychody operacyjne	345 229,48	255 268,34	93 053,95

Wyniki	3 754 739,16	3 790 796,46	3 426 710,02
Wskaźnik (BIA)	3 429 832,56	3 672 052,33	3 657 415,21
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego (15%BIA)	514 474,88	550 807,85	548 612,28

VI. RYZYKO KREDYTOWE – INFORMACJE JAKOŚCIOWE

1) Definicja należności przeterminowanych i zagrożonych stosowanych do celów rachunkowości

- a. Ekspozycje uznaje się za przeterminowane, jeśli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota ekspozycji przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500 zł., zaś w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przeterminowana kwota przekracza 3.000 zł;
- b. Ekspozycje zagrożone – są to ekspozycje zaklasyfikowane do ekspozycji poniżej standardu, do ekspozycji wątpliwych lub ekspozycji straconych, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych, wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych oraz ekspozycji wobec Skarbu Państwa, a także z wyłączeniem ekspozycji hipotecznych i mieszkaniowych. Ekspozycje te występują w formie:
 - ekspozycji poniżej standardu – są to ekspozycje obejmujące ekspozycje w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza 3 miesiące i nie jest dłuższe niż 6 miesięcy oraz są to ekspozycje względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa może stanowić zagrożenie terminowej spłaty ekspozycji;
 - ekspozycji wątpliwych – są to ekspozycje obejmujące ekspozycje w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek wynosi powyżej sześciu miesięcy i nie przekracza dwunastu miesięcy oraz ekspozycje względem dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa uległa znacznemu pogorszeniu, a zwłaszcza gdy ponoszone straty w sposób istotny naruszają ich kapitał (aktywa netto)
 - ekspozycji straconych – są to ekspozycje obejmujące:
 - ekspozycje, w przypadku których opóźnienie w spłacie kredytu lub odsetek przekracza dwanaście miesięcy,
 - ekspozycje kredytowe wobec dłużników, których sytuacja ekonomiczno – finansowa pogorszyła się w sposób nieodwracalny uniemożliwiający spłacanie długów,
 - ekspozycje względem dłużników w stosunku, do których ogłoszono upadłość lub w stosunku, do których nastąpiło otwarcie likwidacji, z wyjątkiem, gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych,
 - ekspozycji względem dłużników, przeciwko którym Bank złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
 - ekspozycje kredytowe kwestionowane przez dłużników na drodze postępowania sądowego,
 - ekspozycje względem dłużników, których miejsce pobytu jest nieznane i których majątek nie został ujawniony.

2) Opis metod przyjętych do ustalenia korekt wartości rezerw, w tym rezerw na ryzyko ogólne – dla zapewnienia realnej wysokości wyniku finansowego Bank tworzy następujące rezerwy:

- rezerwy celowe związane z ryzykiem w działalności;
- rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego;
- rezerwa na ryzyko ogólne;
- rezerwy związane z zobowiązaniami warunkowymi.

Rezerwy tworzone są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dn. 16.12.2008 wraz z późn. zmianami. Rezerwy celowe na kredyty pomniejszane są zgodnie z załącznikiem nr 1 do w/w Rozporządzenia.

VII. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe – informacje ilościowe

1) Łączna kwota ekspozycji kredytowych według wyceny bilansowej, bez uwzględnienia technik redukcji ryzyka kredytowego.

Łączna kwota ekspozycji kredytowych na dzień **31-12-2015r.** według wyceny bilansowej wyniosła **39 468 tys. zł**

2) Średnia kwota ekspozycji w podziale na klasy.

<i>Średnia kwota ekspozycji (w tys. zł)</i>							
Lp.	Typ kontrahenta	Kredyt normalny	Kredyt pod obserwacją	Kredyt poniżej standardu	Kredyt wątpliwy	Kredyt stracony	RAZEM (średnia)
1.	Przedsiębiorstwa i spółki oraz spółdz.	260	0	421	0	0	269
2.	Rolnicy indywidualni	21	0	0	0	0	21
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	169	86	41	69	532	154
4.	Osoby prywatne	19	77	82	120	4	19
5.	Instytucje niekomercyjne	0	0	0	0	0	0
6.	JST	1 696	0	0	0	0	1 696

3) Struktura branżowa ekspozycji w podziale na klasy (udział w obligu).

Sektor gospodarki	Należności normalne	Należności pod obserwacją	Należności poniżej standardu	Należności wątpliwe	Należności stracone	razem
Rolnictwo, działy specjalne prod. rolnej	6,01%	0	0	0	0	6,01%
Produkcja poza art. spożywczyimi	14,46%	0	0	0	0	14,46%
Budownictwo	3,82%	0,59%	1,41%	0	0	5,82%
Handel	9,22%	0	0	0	3,25%	12,47%
Energetyka i transport	9,83%	0	0	0	0	9,83%
Usługi	5,42%	0	0	0,21%	0	5,63%
Pozostałe osoby prywatne / Gospodarstwa domowe	42,50%	1,18%	0,99%	1,09%	0,01%	45,77%
SUMA	91,26%	1,77%	2,40%	1,31%	3,26%	100,00%

4) Struktura ekspozycji według terminów zapadalności w podziale na klasy,

Struktura ekspozycji według terminów zapadalności w podziale na klasy (udział w obligu)							
Lp.	Okres zapadalności	Kredyt normalny	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwy	Stracony	RAZEM
1.	Do 12 miesięcy	20,66%	0,19%	0,65%	0,17%	2,63%	24,30%
2.	1-2lat	13,54%	0,16%	0,56%	0,12%	0,00%	14,38%
3.	2-3 lat	11,67%	0,17%	0,09%	0,11%	0,00%	12,03%
4.	3-5 lat	20,47%	0,26%	0,10%	0,22%	0,00%	21,05%
5.	5-10 lat	17,21%	0,59%	0,20%	0,31%	0,00%	18,31%
6.	10-20 lat	8,18%	0,21%	0,34%	0,12%	0,00%	8,86%
7.	20-30 lat i powyżej	1,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,07%
RAZEM		92,79%	1,58%	1,94%	1,05%	2,63%	100,00%

5) Wartość ekspozycji zagrożonych, w tym przeterminowanych oraz kwoty korekt wartości rezerw w podziale na istotne branże.(dane w tys. zł)

6)

Lp.	Rodzaj podmiotu	Kredyty zagrożone			Razem kredyty	Rezerwa	Przeterminowania
		Poniżej	Wątpliwe	Stracone			

		standardu			zagrożone		
1.	Budownictwo	462	0	0	462	8	0
2.	Handel	0	0	1065	1 065	951	1 065
3.	Usługi	0	69	0	69	0	0
4.	Pozostałe osoby prywatne / Gospodarstwa domowe	326	359	4	689	44	81
RAZEM		788	428	1 069	2 285	1 003	1 126

Na 31.12.2015 rezerwy utworzone na kredyty zagrożone były w wysokości 1 062 tys. zł natomiast obowiązujące wynosiły 1 506 tys. zł. Różnica pomiędzy utworzoną, a obowiązującą wynika z korekt rezerw /pomniejszenia/ obowiązujących dla danego rodzaju kredytu.

VIII. INWESTYCJE FINANSOWE – INFORMACJE JAKOŚCIOWE

1. Podział ekspozycji ze względu na cel nabycia

Bank angażuje swoje środki w instrumenty finansowe w celu zapewnienia utrzymania płynności, w tym utrzymania nadzorczych miar płynności oraz zwiększeniu rentowności działania

Na dzień 31 grudnia 2015r. Bank posiada 6.000 szt. obligacji skarbowych typu WZ0121. Zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Termin ich zapadalności jest na dzień 25 stycznia 2021r., płatności odsetek jest w okresach półrocznych.

2. Opis stosowanych metod wyceny

Wycena obligacji dokonywana jest na koniec miesiąca według ceny rynkowej. Ujemna różnica wartości obligacji w stosunku do wartości po cenie nabycia widoczna jest w korekcie funduszy własnych.

IX. INWESTYCJE FINANSOWE- INFORMACJE ILOŚCIOWE

Na 31.12.2015 Bank posiadał w portfelu bankowym:

Obligacja	WZ0121
Stopa podatkowa	19%
Kurs obligacji	98,50
Rynki notowań	GPW
Cena zakupu	99,49

Wycena obligacji pomniejszająca fundusze własne na dzień 31.12.2015r. wyniosła – 12 tys. zł

X. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ DLA POZYCJI ZAKWALIFIKOWANYCH DO PORTFELA BANKOWEGO

1. Informacje jakościowe- Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja poszczególnych rodzajów tego ryzyka w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy i fundusze własne Banku. Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko stopy procentowej, w zakresie niżej wymienionych 4 jego rodzajów:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – odnoszące się przede wszystkim do portfela bankowego i wyrażającego się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- ryzyka bazowego – będącego konsekwencją niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,

- ryzyko opcji klienta – analiza ryzyka opcji klienta obejmuje ocenę zrywalności depozytów o stałej stopie procentowej oraz ocenę stopnia spłacania przed terminem kredytów o stałej stopie procentowej,
- ryzyko krzywej dochodowości – pod pojęciem ryzyka krzywej dochodowości rozumie się ryzyko polegające na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi danego rynku lub indeksu, odnoszącymi się do różnych terminów przeszacowania powyżej 1 roku, które może przyczynić się do nasilenia efektu niedopasowania terminów przeszacowania.

Wcześniejsza spłata kredytów – spłata rat kapitałowych należności(kredytu lub pożyczki) przed zadeklarowanym terminem umownym, skutkująca całkowitym wygaśnięciem zadłużenia klienta wobec Banku.

Depozyty o niustalonym terminie wymagalności – rachunki bieżące klientów

2. Informacje ilościowe – wzrost (spadek) dochodów w przypadku zakłóceń stopy procentowej. Bank przeprowadza symulację zmiany wyniku odsetkowego w wyniku zmian stóp procentowych. Udział zmiany wyniku odsetkowego w wyniku zmian stóp procentowych w funduszach własnych przedstawia się następująco:

Zmiana wyniku odsetkowego	31.12.2015		
	Ustalony limit FW	Zmiana wyniku odsetkowego	Ocena
• z tytułu ryzyka przeszacowania w wyniku zmiany stóp procentowych o 100 pb.	9%	7,67%	Limit zachowany
• z tytułu ryzyka bazowego w wyniku zmiany stóp procentowych o 35 pb.	3%	1,74%	Limit zachowany

Ryzyko stopy procentowej badane jest dla waluty PLN i raport z analizy przedstawiany jest raz w miesiącu. Bank nie prowadził w 2015 roku obsługi walutowej.

XI. Redukcja ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody standardowej

1. REDUKCJA RYZYKA KREDYTOWEGO PRZY ZASTOSOWANIU METODY STANDARDOWEJ

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

- 1) Pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków (wraz z późn. zm.). Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń.
- 2) Techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem UE.

Bank dąży do ograniczenia ryzyk przez wyznaczenie limitów odnośnie każdego z rodzajów ryzyka. W ramach ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczone są limity akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, grup klientów, produktów. Działalność kredytową cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością, a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka. Działania zabezpieczające podejmowane są na dwóch podstawowych obszarach:

- ryzyko pojedynczej transakcji (wdrożenie metod oceny zdolności kredytowej dostosowanych do charakterystyki ryzyka poszczególnych grup kredytobiorców, wdrożenie metod ograniczających nadmierne zadłużanie się gospodarstw domowych, kredytowanych przez Bank, zatwierdzenie zasad monitorowania sytuacji ekonomiczno – finansowej oraz zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem Rekomendacji „T” i „S”, przeprowadzenie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów, rozdzielenie funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta, analiza wskaźnika LtV przy kredytach hipotecznych i mieszkaniowych)

- ryzyko portfela (dywersyfikacja kredytów, pozyskiwanie do współpracy klientów o dobrej sytuacji ekonomicznej, sprawdzonej reputacji, dobrze współpracujących z Bankiem, tworzenie, weryfikacja i analiza wykonywania limitów koncentracji zaangażowań, opracowanie systemu informacji zarządczej w zakresie działalności kredytowej, analiza rynku, w tym rynku nieruchomości, wykorzystanie baz danych, dotyczących zadłużenia gospodarstw domowych (np. BIK), ocena jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych

W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku Instrukcją prawnych form zabezpieczenia oraz z Instrukcją monitorowania ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych. Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania. Bank stale monitoruje zmiany rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości. Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:

- skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
- pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
- przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

2. Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Podstawowe zabezpieczenia, wykorzystywane w Banku to:

- weksel in blanco;
- kaucja pieniężna;
- blokada środków pieniężnych na rachunkach bankowych;
- pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem bankowym;
- poręczenie;
- gwarancja;
- przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- cesja praw z umów ubezpieczenia
- przewłaszczenie na zabezpieczeniu,
- zastaw (rejestrowy, zwykły, finansowy)
- hipoteka umowna;
- hipoteka przymusowa;
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- przystąpienie do długu;
- przejęcie długu;
- ubezpieczenie kredytobiorcy na życie, ze wskazaniem Banku jako głównego uposażonego

3. Wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik redukcji ryzyka kredytowego dla każdego stopnia wiarygodności

<i>Ekspozycje kredytowe (w tys. zł)</i>										
Lp.	Typ kontrahenta	Ekspozycje kredytowe podział na klasy					RAZEM	Odsetki	Rezerwa	ESP
		Normalny	Pod obserwacją	Poniżej standardu	Wątpliwe	Stracone				
1.	Przedsiębiorstwa i spółki oraz spółdz.	1 813	0	421	0	0	2 234	1	0	8
2.	Rolnicy indywidualni	1 167	0	0	0	0	1 167	1	0	7
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	12 274	257	40	69	1 065	13 705	85	960	59
4.	Osoby prywatne	13 936	386	326	359	4	15 012	44	102	125
5.	Instytucje niekomercyjne	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	JST	8 481	0	0	0	0	8 481	0	0	0
RAZEM		37 671	643	788	428	1 069	40 599	131	1 062	199
Rezerwa z zastosowaniem pomniejszych		55	3	29	20	955	1 062			
Rezerwa bez pomniejszych		55	10	158	214	1 069	1 506			

XII. Zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku.

Celem opracowania i wdrażania Polityki zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu jest ustalenie zasad zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Podegrodziu wymienionych w uchwale 258/2011 KNF z dnia 04 października 2011r.

Zapisy niniejszej polityki obejmują zmienne składniki wynagradzania rozumiane jako premia uznaniowa oraz indywidualne odprawy emerytalne. W związku z tym, że w Banku wszystkie istotne decyzje są podejmowane przez Zarząd i żaden pracownik nie posiada pełnomocnictwa do podejmowania decyzji w wysokości powyżej 2% funduszy własnych, do stanowisk kierowniczych w Banku zalicza się tylko członków Zarządu.

Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska kierownicze w Banku za dany rok nie może przekroczyć wraz z narzutami 2% funduszy własnych Banku. Wynagrodzenie zmienne nie może być wyższe niż 50% wynagrodzenia zasadniczego wypłaconego w kwartale, za który wypłacane jest wynagrodzenie zmienne. Wysokość wynagrodzenia ustala Rada Nadzorcza, biorąc pod uwagę oceny efektów pracy osób zajmujących stanowiska kierownicze. W 2015 roku Zarząd nie miał przyznanej premii uznaniowej, zatem nie było wypłacane wynagrodzenie zmienne.

W roku 2015 całkowite wynagrodzenie stałe trzyosobowego zarządu wyniosło 3,96% Funduszy Własnych Banku.

XIII. Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego

W roku 2015 w Banku pracowało 23 pracowników. Koszty z tytułu zatrudnienia, łącznie z kosztami ubezpieczenia wyniosły 1 601 tys zł, co stanowiło 68% kosztów działania Banku oraz około 49% wyniku z działalności bankowej.

W Banku występuje podział zdarzeń ryzyka operacyjnego na następujące rodzaje zdarzeń:

- 1) oszustwa wewnętrzne;
- 2) oszustwa zewnętrzne;
- 3) praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy;
- 4) klienci, produkty i praktyka biznesowa;
- 5) uszkodzenia aktywów;
- 6) zakłócenia działalności i błędy systemów;
- 7) dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.

Najbardziej wrażliwą kategorią w całym roku 2015 roku była grupa „dokonywanie transakcji”. W badanym okresie zarejestrowano 295 zdarzeń operacyjnych w tej kategorii.

W kategorii Zakłócenia działalności i błędy systemów wystąpiło 18 zdarzeń. W kategorii Klienci, produkty i praktyka biznesowa wystąpiło 1 zdarzenie.

Strata finansowa rzeczywista w roku 2015 wynosi – 300 zł. Koszt ten nie przekroczył przyjętych limitów na 2015 rok dla poszczególnych kategorii zdarzeń ani limitu przyjętego dla apetytu na ryzyko zawartych w Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka i stanowił 0,05% wymogu na ryzyko operacyjne (549 tys. zł). Strata wystąpiła w kategorii Zakłócenia działalności i błędy systemów – 300 zł.

W roku 2015r. nie stwierdzono zdarzeń, które w zasadniczy sposób spowodowały zagrożenia naruszenia bezpieczeństwa systemu informatycznego Banku.

XIV. RYZYKO PŁYNNOŚCI

1. Informacja ilościowa:

Nadwyżka płynności

Podstawowa i uzupełniająca nadwyżka płynności obejmują:

- a) rachunek bieżący banku
- b) środki w kasach banku
- d) lokaty oraz dłużne papiery wysokiej jakości z możliwością upłynnienia w ciągu 7 dni
- e) lokaty, bony pieniężne, obligacje skarbowe z możliwością upłynnienia do 30 dni

Zapas aktywów wysokopłynnych – minimalny poziom aktywów wysokopłynnych, które zabezpieczać będą płynność bieżącą i krótkoterminową powinien odpowiadać wartości co najmniej **20%** aktywów netto ogółem;

- ✓ na 31.12.2015 wskaźnik ten wynosi **24,65%**,
- ✓ wskaźnik płynności krótkoterminowej (LCR) – na dzień 31.12.2015 wynosi **414%**.

Luka płynności

Wyszczególnienie	A`vista	1-7 dni	powyżej 7 do 30	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-3 lat
Aktywa ogółem wg terminów zapadalności w zł	5 124 054	16 450 764	998 463	6 836 044	6 197 051	5 405 512	9 233 232
Pasywa ogółem wg terminów wymagalności w zł	22 614 459	3 912 757	3 309 062	2 892 369	3 386 839	4 511 097	7 994 971
Luka niedopasowania netto	-17 490 405	12 538 007	-2 310 599	3 943 675	2 810 212	894 415	1 238 261
Wzgl. Wsp. Luki	-0,25	0,18	-0,03	0,06	0,04	0,01	0,02
Wskaźnik płynności			0,76	2,36	1,83	1,20	1,15
Skumulowany wskaźnik płynności	0,23	0,81	0,76	0,90	0,99	1,01	1,03

2. Informacja jakościowa

W zakresie ryzyka płynności zagrożeniem, które Bank identyfikuje jako sytuację kryzysową, związaną z zagrożeniem utraty płynności, jest zwiększone zapotrzebowanie na środki (zakłócenia o charakterze wewnętrznym) oraz niemożność uzyskania finansowania zewnętrznego (zakłócenia o charakterze systemowym).

Ze względu na to, że Bank należy do Zrzeszenia, nie ma bezpośredniego dostępu do źródeł finansowania a jedynie poprzez produkty oferowane przez BPS S.A.

W celu ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem płynności Bank monitoruje i limituje następujące wskaźniki:

aktywa płynne/aktywa netto	Min 20,00%
obligo kredytowe/aktywa netto	Max 70,00%
depozyty/kredyty	Min 130,00%
kredyty/depozyty	Max 75,00%
lokaty międzybankowe/obligo kredytowe	Min 40,00%
Koncentracja bazy depozytowej (%)	Max 25,00%
zobowiązania pozabilansowe/ aktywa netto	Max 15,00%
współczynnik osadu	Min 55,00%
kredyty długoterminowe /stabilna baza depozytowa	Max 45,00%
LCR	Min 100%

Testy warunków skrajnych obejmują:

- nagły spadek bazy depozytowej o 20% przy jednoczesnym założeniu konieczności utrzymania wartości wskaźnika udziału sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem na poziomie minimum 20%. Test informuje również o koszcie pozyskania brakujących środków do zachowania wskaźnika płynności;
- ustalenie horyzontu przeżycia, tj. czasu obsługi klientów Banku, bez konieczności odmowy wykonywania operacji przy zaistnieniu sytuacji skrajnej tj. podwyższonego wypływu środków;
- badanie wskaźnika LCR - przepływów pieniężnych z tytułu aktywów i pasywów, tak by zapewnić pokrycie środkami stabilnymi odpływów pomniejszonych o przypływy w okresie 30 dni w sytuacji awaryjnej.

Wyniki Testów warunków skrajnych wykorzystywane są w bieżącym zarządzaniu ryzykiem płynności, podejmowaniu decyzji o lokowaniu środków, o terminie i wartości inwestycji.

Sprawozdawczość w zakresie ryzyka płynności dokonywana jest w cyklach miesięcznych dla Zarządu. Kalkulacja norm płynności dokonywana jest codziennie.

XV. DODATKOWE INFORMACJE WYMAGANE PRZEZ ROZPORZĄDZENIA 575/2013 UE

Ocena odpowiedniości Członków Zarządu oraz kandydatów na Członków Zarządu dokonywana jest przez Radę Nadzorczą w oparciu o Procedurę dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego, która została przyjęta przez Radę Nadzorczą w dniu 08.06.2015.

Zgodnie z w/w Procedurą na ocenę odpowiedniości składa się ocena indywidualna oraz kolegiarna w zakresie:

- 1) kwalifikacji;
- 2) reputacji.

Ocena indywidualna dokonywana jest w oparciu o złożone dokumenty, stanowiące załącznik do Procedury. Ocena kolegiarna Zarządu, działającego jako organ, obejmuje:

- 1) ocenę ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem;
- 2) ocenę reputacji Banku, jako pochodnej działań członków Zarządu.

Pierwsza ocena Zarządu dokonana została z rok 2015 na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 18.03.2016.

XVI. INFORMACJE WYMAGANE PRZEZ ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

W związku z zapisami Instrukcji sporządzania informacji zarządczej Rada Nadzorcza Banku przeprowadziła ocenę stosowania zasad ładu korporacyjnego.

W wyniku przeglądu stwierdzono, że Zarząd Banku wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez zaktualizowanie i dostosowanie regulacji zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Główne postanowienia „Zasad Ładu Korporacyjnego”, które, zgodnie z zasadą proporcjonalności, w ocenie Banku nie stosują się do Banku lub stosowane są w zmodyfikowanej postaci są zamieszczone na stronie internetowej Banku www.bspodegrodzie.pl.

Sporządził: Magdalena Bąba

Podegrodzie 19.07.2016r.

Zarząd Banku :

Rada Nadzorcza Banku:

Istota i cel zarządzania ryzykiem

§ 1

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.
2. W Banku prowadzony jest proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka. Bank ocenia ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.
3. W celu realizacji procesów wymienionych w pkt. 2 w Banku realizowane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

§ 2

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

1. Dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
2. Stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
3. Monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
4. Szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka
5. Analiza pokrycia wymogów kapitałowych funduszami własnymi
6. Uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych,
7. Agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku.
8. Raportowanie wyników oceny ryzyk oraz adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej.
9. Audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
10. Wykorzystywanie przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą wyników kontroli wewnętrznej i audytu do bieżącego zarządzania oraz nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.

§ 3

Ograniczanie ekspozycji na ryzyko w Banku następuje poprzez:

1. Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii działania Banku, w której jednym z podstawowych długoterminowych celów jest zapewnienie odpowiednich kapitałów (celów kapitałowych) na pokrycie podejmowanych przez Bank rodzajów i wysokości ryzyka,
2. Opracowanie przez Zarząd i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii, zawierającej cele strategiczne i planowane działania średnio i długookresowe, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym (ryzykiem biznesowym).
3. Określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank. Analizę profilu poszczególnych rodzajów ryzyka zawierają szczegółowe regulacje, obowiązujące w Banku.
4. Wskazanie obszarów ryzyka, wymagających modyfikacji lub uzupełnienia technicznych i organizacyjnych instrumentów ograniczania skutków podejmowanego ryzyka.
5. Opracowanie, wdrożenie, okresowy przegląd i aktualizacja wdrożonych metod zarządzania ryzykiem w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku.
6. Określenie zadań i wyznaczenie stanowisk służbowych w strukturze organizacyjnej Banku, odpowiedzialnych za realizację zadań w ramach systemu zarządzania ryzykiem. Schemat organizacji zarządzania ryzykiem (w ramach struktury organizacyjnej) zatwierdza Rada Nadzorcza Banku.
7. Bieżąca aktualizacja szczegółowych pisemnych procedur obejmujących pomiar, limitowanie, monitorowanie i kontrolowanie ryzyka w Banku.

8. Opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych.
9. Organizacja systemu kontroli wewnętrznej i audytu.

Zasady zarządzania ryzykiem

§ 4

1. Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia oraz zatwierdzone przez Zarząd Banku instrukcje i regulaminy, obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Istotność poszczególnych ryzyk Bank określa na podstawie procedury zawartej w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku.
2. Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku obejmuje następujące działania:
 - a) Gromadzenie informacji.
 - b) Identyfikację i ocenę ryzyka.
 - c) Limitowanie ryzyka.
 - d) Pomiar i monitorowanie ryzyka.
 - e) Raportowanie.
 - f) Zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze).
3. Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:
 - a) Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka.
 - b) Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek/komórek organizacyjnych Banku.
 - c) Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń.
 - d) Ograniczaniu/eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka

§ 5

1. W Banku obowiązują wewnętrzne limity ostrożnościowe, dostosowane do skali, profilu i złożoności działalności Banku.
2. Ustalanie i okresowa weryfikacja wewnętrznych limitów ma na celu dywersyfikację ryzyka w Banku.
3. Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość ustala Zarząd w odpowiednich procedurach.
4. Podstawowe wskaźniki wyznaczające ogólny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) Banku to min.:
 - 1) Współczynnik wypłacalności,
 - 2) Wskaźnik jakości kredytów,
 - 3) Wysokość utworzonych rezerw celowych na ryzyko kredytowe,
 - 4) Wynik finansowy Banku,
 - 5) Marża odsetkowa,
 - 6) Nadzorcze miary płynności,
 - 7) Wysokość funduszy własnych, limity alokacji funduszy na pokrycie ryzyk
 - 8) Pozycja walutowa,
 - 9) Inne, ujęte w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym.

§ 6

1. Zarząd w wewnętrznych regulacjach określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych.
2. Zarząd określa sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn przekroczenia innego niż to, o którym mowa w ust. 1, wyeliminowanie tego przekroczenia, oraz środki mające na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości.

3. Zarząd wyznacza komórki odpowiedzialne za realizację działań wymienionych w ust.2.

§ 7

Raport wykorzystania norm i limitów przedkładać jest okresowo Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej – w cyklach czasowych ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Kontrola ryzyka

§ 8

1. System kontroli wewnętrznej odgrywa strategiczną rolę dla bezpieczeństwa działania Banku i jest istotnym elementem zarządzania ryzykiem. Zasady przeprowadzania kontroli ryzyka są zgodne z „Regulaminem kontroli wewnętrznej i audytu” i powinny być uwzględnione w planie kontroli wewnętrznej i audytu.
2. Każdy pracownik Banku ma obowiązek dokonywania bieżącej kontroli ryzyka na zajmowanym stanowisku pracy.
3. Członkowie Zarządu mają obowiązek przeprowadzania kontroli przestrzegania wewnętrznych regulacji Banku w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka przez podległych im pracowników.
4. Celem kontroli jest ujawnienie niedoskonałości systemu, błędów procesu zarządzania ryzykiem, niedoskonałości procedur w obszarach ryzyka oraz proponowanie możliwych do zastosowania rozwiązań poprawiających jakość działania systemów i procesów zarządzania ryzykiem.

§ 9

System kontroli ryzyka obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka.
2. Zasady strategii, polityki, procedury, instrukcje, metodologie.
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej.
4. Proces regularnego przeglądu i oceny zgodności działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

§ 10

Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych kontroli Zarząd Banku podejmuje decyzje odnośnie doskonalenia jakości procedur, środków technicznych i organizacyjnych obowiązujących w Banku.